چهره

افزایش مصرف برق

علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو: براساس پیش‌بینی این هفته بیشترین میزان مصرف برق کشور به ثبت خواهد رسید و این روزها با اتخاذ تدابیر صورت گرفته، تاثیرات منفی ناترازی برق چند سال اخیر در حداقل ممکن حس می‌شود و باید با استمرار این وضعیت شاهد رضایت عمومی در میان مردم باشیم.

اصلاح صندوق‌های بازنشستگی

سیدصولت مرتضوی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی: صندوق‌های بازنشستگی با مشکل ناپایداری جدی مواجه است. بسیاری از صاحبنظران در حوزه تأمین اجتماعی و آینده‌پژوهی بر این باورند که باید اصلاحاتی در حوزه مدیریت و شیوه‌های اداره صندوق‌ها لحاظ شود. در این زمینه هرآنچه مجلس در برنامه هفتم مصوب کند، مورد تایید است.

طرح شبکه بهینه حمل‌ونقل جاده‌ای

شهریار افندی‌زاده، معاون حمل‌ونقل وزیر راه و شهرسازی: طراحی شبکه بهینه آتی حمل‌ونقل جاده‌ای در افق سال ۱۴۱۴ در قالب فاز دوم طرح جامع حمل‌ونقل کشور با همکاری سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای در دستور کار قرار گرفت. مجموعه‌ای متشکل از اساتید دانشگاه‌ها به عنوان مشاور منتخب مطالعات طرح، برگزیده شده‌اند.

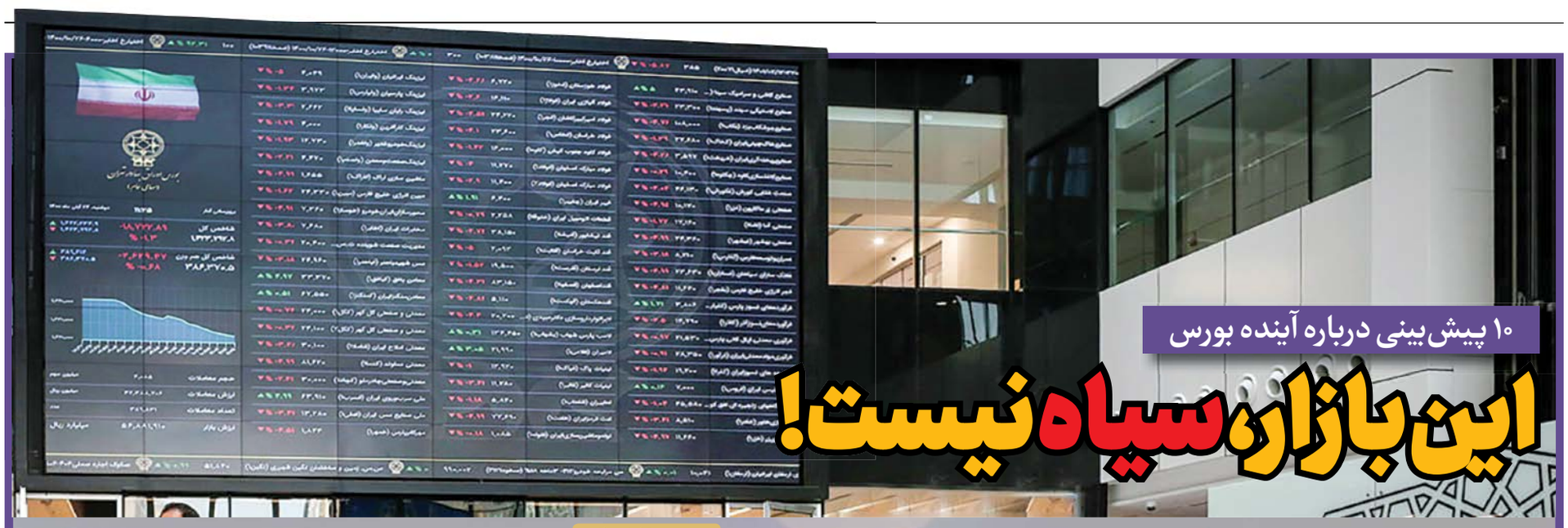

۱۰ پیش‌بینی درباره آینده بورس

این بازار، سیاه نیست!

بازار سرمایه یکی از بازارهای مالی و سرمایه‌گذاری ایران است که در طول سال‌های گذشته فراز و نشیب زیادی را طی کرده است. تا پیش از دولت دوازدهم تنها افرادی که دارای آگاهی بودند در بازار سرمایه فعالیت داشتند اما پس از نوسانات ارزی، دولت یکباره تصمیم گرفت مردم را به بورس دعوت کند.

این موضوع توسط همه مقامات اجرایی کشور پیگیری شد تا این‌که در سال ۹۸ رکورد کدبورسی شکست. اما ماه عسل بورس به پایان رسید و در تابستان سال ۹۹ روند نزولی را طی کرد. حالا در اوایل امسال نیز نوسانات روبه رشد و روبه نزول را شاهد بودیم که برخی بر این باور بودند بازار بورس قرار است تجربه سال ۹۹ را طی کند اما صعود شاخص کل بورس در بهار ۱۴۰۲ و خبر رشدهای نجومی برخی گروه‌های بورسی حتی آنهایی که پرتفوی خود را رها کرده بودند را وسوسه کرد تا دوباره سرمایه‌گذاری در بورس را از سر بگیرند.

مثبت و منفی‌های متوالی خاطره تلخ ۹۹ را در ذهن‌ها زنده کرد و صف فروش یک نماد به صورت دسته‌جمعی تشکیل می‌شد. البته امروز هم بازار سرمایه اندکی نزولی بود و با رنگ قرمز به کار خود پایان داد اما کارشناسان معتقدند وضعیت بازار سرمایه نسبت به گذشته از فراز و فرودهای شارپی فاصله گرفته و منطقی شده است. گفت‌وگو با کارشناسان را در ادامه می‌خوانید.

محمد حسین علی‌اکبری
دبیر گروه اقتصاد

تعیین تکلیف دلار

■ سید امیر اعتمادی / کارشناس بازار سرمایه

سال ۹۹ یکی از استثنائات تاریخ بورس است و مقایسه بورس امروز با آن سال توجیهی ندارد؛ چراکه در محرک‌های کلیدی بازار یعنی تورم انتظاری و نرخ دلار، تحرکاتی تهدید کننده برای بورس وجود ندارد و در کنار آن ارزندگی بازار براساس نسبت‌های p/e و p/s، چشم‌انداز مثبت گزارش‌های مالی شرکت‌ها در ماه‌های آینده می‌تواند سرمایه‌گذاران را به سرمایه‌گذاری در بورس ترغیب کند. در گروه‌های بزرگ بازار اما تهدید چند نرخی دلار وجود دارد.

حقوقی‌ها خریدار می‌شوند

■ ابراهیم سماوی / کارشناس بازار سرمایه

قیمت نسبت به ارزش ذاتی سنجیده می‌شود. یکی از روش‌های اندازه‌گیری ذاتی نسبت قیمت به سود یا همان پی‌برای است. ما اگر اوج بازار سال ۹۹ را نگاه کنیم متوجه خواهیم شد پی برای تی‌تی‌ام بازار در محدوده ۳۸ و ۳۹ بود. در حالی که در شرایط فعلی، پی برای بازار عدد یک رقمی است و نزدیک به میانگین پی‌برای تاریخی است. با توجه به این‌که قیمت‌ها مطلوب است و خیلی از سمت‌های حقوقی‌ها در حال خرید هستند، نشان می‌دهد بازار خیلی جای ترس و نگرانی ندارد.

بازگشت به پیشاکرونا

■ امیرحسین نادری / مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری صدر تامین

وضعیت تولید صنعت کانی‌های فلزی و غیرفلزی به شرایط قبل از کرونا بازگشته و این اتفاق بسیار مثبتی برای شرکت‌های تولیدی است که ریسک‌هایی که به سبب پاندمی کرونا متوجه شرکت‌های تولیدی بود، مرتفع شده است. این موضوع باعث خواهد شد روند رو به رشد و معقولی را در بازار سرمایه شاهد باشیم و از نوسانات کاذب و همچنین خریدوفروش‌های هیجانی فاصله بگیریم.

سرمایه‌گذاری بلند مدت

■ علی طباطبایی / کارشناس بازار سرمایه

اصلاح بازار سرمایه، یک اصلاح کوتاه‌مدت است. چراکه پول‌های هوشمند پس از کسب سود از بازارها، به بازار بعدی منتقل می‌شوند و پولی که وارد بازار بورس شده بود، هنوز به سودی نرسیده است. پول‌های خارج شده از بازار سرمایه هنوز سود کافی را به‌دست نیاورده‌اند بنابراین احتمال این‌که این پول‌ها از بازار سرمایه خارج شوند، چندان قوی نیست. نوسان اخیر بازار سرمایه یک افت کوتاه‌مدت برای بازار است و باز هم رشد بورس را خواهیم دید. البته سرمایه‌گذاران باید بدانند رشد بازار، شتاب چندانی ندارد.

اقدامات جبران بازار

■ علی احمدزاده اصل / مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری اهتمام ایرانیان

بازار سرمایه اکنون حباب ندارد و بررسی بازارهای مالی نشان می‌دهد به لحاظ قیمتی از سایر بازارهای موازی عقب مانده است. سازمان بورس چندی پیش سه مصوبه واریز ۵۰۰ همت به حساب صندوق تثبیت، افزایش ضریب اعتباری کارگزاری‌ها از ۵۰ به ۶۰ درصد قیمت پایانی و افزایش زمان اصلاح پرتفوی صندوق‌های درآمد ثابت از سه به پنج ماه را شاهد بودیم که این موضوع تاثیر مثبتی بر بازار داشت. توصیه می‌شود سهامداران از رفتارهای هیجانی بپرهیزند و اگر اطلاعات کافی ندارند از صندوق‌های سرمایه‌گذاری بهره ببرند.

معدنی‌ها پیشتاز هستند

■ مرتضی اکبری / مدیرعامل شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات

گروه فلزات اساسی و معدنی‌ها به لحاظ بنیادی از وضعیتی مناسب برخوردارند. روند سودآوری این دو گروه در چند سال گذشته موجب جلب اعتماد سرمایه‌گذاران به سهم‌های معدنی و فلزی شده و قطعا سرمایه‌گذاران بلندمدت این سهم‌ها، در سال‌های گذشته بازدهی مناسبی کسب کرده‌اند. در چند روز گذشته با وجود منفی شدن بسیاری از سهم‌های بازار، سهام دو گروه فلزات و معادن، صف فروش سنگین نداشته و این نشان می‌دهد این سهم‌ها در بدترین روزهای بازار هم روند خود را به خوبی حفظ کرده‌اند.

نابرابری ارزش ارز

■ عظیم ثابت / کارشناس ارشد بازار سرمایه

ارزش دلاری سهم‌ها اکنون قابل مقایسه با سال ۱۳۹۹ نیست، براساس بررسی‌های صورت گرفته در حال حاضر ارزش روز برخی شرکت‌ها از ارزش ذاتی سهم‌های‌شان پایین‌تر است. اکنون P/E فوروارد بازار در محدوده قابل‌قبولی قرار دارد و حبابی برخلاف سایر بازارهای موازی در بازار سرمایه دیده نمی‌شود به همین دلیل سهامداران از هرگونه اقدام هیجانی بپرهیزند. در فصل مجامع به سبب تقسیم سود توسط شرکت‌ها عموما استقبال سهامداران در راستای خرید سهام افزایش می‌یابد و همین امر می‌تواند ارزندگی سهم‌ها را دو چندان کند.

بورس تضمین ندارد

■ مسلم صالحی / عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

بالاخره پس از دوسال، بازار سرمایه به سطح مناسب خود رسیده است. برخی سهام‌های خردی که در ضرر بودند، در روند سوددهی قرار گرفته‌اند. هیچ وقت هیچ حاکمیتی سوددهی فعالیت در بازار بورس را تضمین نمی‌کند. حضور مردم در بازار سرمایه نباید از سر هیجان زدگی و احساسی باشد تا تجربه دوره‌های گذشته تکرار شود. فرهنگ‌سازی و آموزش‌دهی در بازار سرمایه یک اصل است. اگر افراد با تحلیل درست وارد بازار سرمایه شوند، علاوه بر سود، اگر در مواقعی احتمالی نیز زیان‌دهی هم داشته باشند، درصد زیان کم خواهد بود.

انتظار روزهای خوب

■ علی فراقی / کارشناس بازار سرمایه

به نظر می‌رسد به احتمال زیاد، بازار روز آینده را بسیار مساعدتر نسبت به روز اول هفته پشت سر بگذارد و در قدم اول نمادهای بزرگ‌تر بازار به سمت تعادل رفته و کم‌کم شاهد این اتفاق در نمادهای کوچک‌تر باشیم که در صورت حفظ این روند بازار می‌تواند با تعادل به کار خود پایان دهد و نقطه شروع حرکت این هفته بازار به سمت مثبت باشد. در پایان هم می‌توان انتظار بازدهی بهتر در روز آتی روی برخی تک سهم‌های بازار را داشت و نمی‌توان صنعت خاصی را برای بهترین بودن از لحاظ بازدهی قیمتی مدنظر قرار داد.

اصلاح مثبت بورس

■ علی بخشنده / کارشناس بازار سرمایه

شاخص کل بازار سهام از اسفند ماه سال گذشته رشد شارپی خود را شروع کرد و بازده بسیار خوبی را نیز برجای گذاشت. با این بازدهی فزاینده، اتفاقا اصلاح شاخص کل را باید به فال نیک گرفت، زیرا این اصلاح، حاکی از ادامه رشد متعادل بازار سهام دارد. عملکرد مثبت شرکت‌های بورسی در پایان سال ۱۴۰۱ و آغاز ۱۴۰۲، فصل مجامع و تقسیم سود شرکت‌های بورسی، ارزندگی بازار سهام، جاماندن بازار سرمایه از سایر بازارها در سال گذشته، می‌توان خوشبین بود که سال ۱۴۰۲ سال خوبی برای بازار سهام خواهد بود. تنها بازاری که از رشد قیمتی جامانده، بازار سهام است.

یادداشت

عبدالعظیم ملایی | پژوهشگر بانکداری بین‌المللی

خنثی‌سازی سوئیفت

این منطق سنتی را که ارز غالب وجود دارد و همه با آن کار می‌کنند، می‌توان تا حدودی تعدیل کرد؛ مکانیسم آن نیز به این شکل است که می‌توان حساب ریالی برای بانکی در خارج از کشور بازکرد و آن هم حساب لوکال کارنسی خود را برای ایران باز می‌کند و ابزار محاسبه در نظر گرفته می‌شود که می‌تواند روبل، یوآن و ... باشد. زمانی که دستور پرداخت برای نمونه ۱۰این به شخصی روسی روی این پیام رسان ایجاد می‌شود، محاسبه بر مبنای ارز ارسال شده روی پیام رسان است. محاسبه انجام و لوکال کارنسی به شخص پرداخت می‌شود.

معکوس این تراکنش نیز در کشورمان انجام می‌شود به این شکل که دستور پرداخت صادر می‌شود که پنج ین به صادرکننده ایرانی پرداخت شود، ابتدا با نرخ تبدیل حساب می‌کنیم پنج ین چند ریال است، سپس ریال را به حساب وی واریز می‌کنیم و این فرآیند را تا سقف مشخصی برای هر کشور جلو می‌بریم، یعنی شبکه نتینگ به این شکل به تعادل می‌رسد و با پذیرش این موضوع به دلار نیاز نیست. در این قالب می‌توان بسترهای بانکی را در بیشتر کشورها احیا کرد. در هر کشوری چهار تا پنج بانک حدود ۷۰ یا ۸۰ درصد از سهم بازار را به خود اختصاص داده‌اند که با این بانک‌ها نمی‌توان کار کرد اما بانک‌های دیگر که می‌توانند اعداد کوچکی را جابه‌جا کنند، می‌توانند طرف حساب ایران باشند.

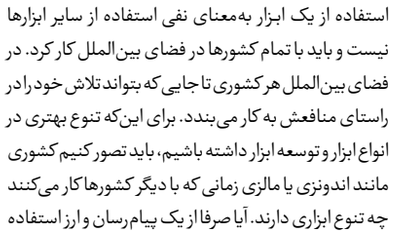

در یکی از بانک‌های قزاقستان بدون هیچ مشکلی می‌توان حساب باز کرد، همین کار را می‌توان در روسیه، چین و سایر کشورها انجام داد. اگر نگاهی به تجارت کشورمان داشته باشیم، خواهیم دید رقم بسیار کوچکی از تجارت دنیا را به خود اختصاص داده‌ایم و تقریبا ۰/۳ تجارت دنیا در اختیار ما و میانگین سقف تراکنش‌های روزانه ایران با چین حدود ۴۰ میلیون دلار است، یعنی برای تراکنش ۴۰ میلیون دلار دیگر نیاز نیست از ابر بانکی مانند «آی سی وی سی» استفاده کرد و بانک لوکال چینی نیز می‌تواند این کار را انجام دهد به شرطی که به شبکه داخلی چین وصل باشد. زمانی که این شبکه ایجاد شود، خروجی آن فرآیند دلارزدایی است که دیگر کشورها با این فرآیند آرام آرام پیش می‌روند.

استفاده از یک ابزار به‌معنای نفی استفاده از سایر ابزارها نیست و باید با تمام کشورها در فضای بین‌الملل کار کرد. در فضای بین‌الملل هر کشوری تا جایی که بتواند تلاش خود را در راستای منافعش به کار می‌بندد. برای این‌که تنوع بهتری در انواع ابزار و توسعه ابزار داشته باشیم، باید تصور کنیم کشوری مانند اندونزی یا مالزی زمانی که با دیگر کشورها کار می‌کنند چه تنوع ابزاری دارند. آیا صرفا از یک پیام‌رسان و ارز استفاده کرده و یک مسیر را طی می‌کنند؟

باید ابزار متنوعی را به کار بگیریم، برخی ابزارها سنتی هستند و دچار چالش شده‌اند، اما برخی ابزارها مانند ارز دیجیتال یا پیام‌رسان‌های مختلف بانک مرکزی به‌تازگی اضافه شده‌اند. باید نگاه‌مان را متنوع‌گرایانه کنیم، یعنی از فریز شدن و انحصار دادن به ابزاری خاص پرهیز کنیم. ابزارها نافی هم نیستند و در تعامل با سایر کشورها که لوکال کارنسی دارند، باید برنامه‌ریزی کرد چگونه بهتر عمل کنیم تا نتیجه بهتری حاصل شود و خطر کاهش یابد. ارزی که وارد پیام رسان می‌کنیم، می‌تواند ریال باشد اما نباید کامل از ریال استفاده کنیم. منطق حکم می‌کند در تعامل با هر کشوری از ارز متنوع استفاده کنیم.

به عنوان مثال در تعامل با سوئیس اگر فرانک سوئیس را واحد محاسبات قرار دهیم یا ارز دیگری استفاده کنیم، اتفاق خاصی رخ نمی‌دهد. در حوزه روسیه تنوع ابزار بانکی را بالا برده‌ایم و مسیر بانکی را باز کرده‌ایم که خیلی خوب است و می‌تواند گشایش‌هایی در بلندمدت داشته باشد.

روی دیگر این شبکه مفهوم دلارزدایی است. چین شبکه‌ای ایجاد کرده که سهم دلار را در پرداخت‌های بین‌المللی کاهش می‌دهد و اصلی‌ترین تهدیدی که برای دلار اتفاق می‌افتد، این موضوع است. در حال حاضر اگر بخواهیم با یوآن کار کنیم، کسی در دنیا دست رد به سینه ما نمی‌زند، زیرا سهم تجارت چین بسیار بالا و شبکه انتقالات یوآنی گسترده است که به فرآیند دلارزدایی و کاهش سهم دلار در بازارهای مختلف کمک می‌کند. به‌جای ساختار سوئیفت می‌توان از ساختار پیام‌رسان کشورهای مختلف بهره برد. ترکیب همه اینها به ما در جهت کاهش خطرپذیری کمک می‌کند. باید از ظرفیت چین استفاده و در روند کلی دلارزدایی حرکت فعالانه‌تری کنیم. با روسیه مشکلات فنی بانکی وجود ندارد و در رابطه با سایر کشورها مانند ترکیه، هند و چین نیز روش کار را بلد هستیم. بنابراین نیازمند تجمیع نیروهای داخلی کشور در حوزه بین‌الملل هستیم تا این کار جلو برود.

سامانه بین‌المللی بانک مرکزی چین (سی.آی.پی.اس) سال ۲۰۲۱ معادل ۱۲تریلیون دلار تجارت خارجی این کشور را عملیاتی کرد. چین شریک نخست تجاری بیش از ۱۲۰کشور است و زمانی که این اعداد را مقایسه می‌کنیم به این نتیجه دست می‌یابیم که منطقی هستند.

انرژی

کارت‌های سوخت جایگاه‌ها باقی می‌ماند

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: اجرای طرح جایگزینی کارت بانکی با کارت سوخت در فاز مطالعه و فاز توسعه بوده و هنوز اتفاق خاصی در هیچ‌کدام از جایگاه‌ها حادث نشده است. علی‌اکبر نژادعلی با اشاره به اجرای طرح جایگزینی کارت بانکی با کارت سوخت، اظهار کرد: در حوزه‌های نرم‌افزاری و استفاده از فناوری، نیاز به توسعه و گسترش است؛ درنتیجه گروه‌های توسعه نرم‌افزار و گروه‌های توسعه فرآیندی باید راهکارهای ویژه و مناسبی را به عنوان راهکارهای توسعه‌ای ببینند تا بتوانند فرآیند کاری خود را گسترش دهند. در موضوع طرح جایگزینی کارت بانکی با کارت سوخت نیز این موضوع مطرح است. به گفته وی، باتوجه به این‌که تراشه‌های کارت‌های سوخت وارداتی است و ارزبری برای کشور دارد به دنبال روش‌های جایگزین که ارزبری ندارد و هزینه‌زا برای کشور نیست، هستیم و هیچ مورد خاص دیگری نیست، اجرای این طرح در فاز مطالعه و فاز توسعه بوده و هنوز اتفاق خاصی در هیچ‌کدام از جایگاه‌ها حادث نشده است. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با بیان این‌که براساس بنده تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۴۰۲، به منظور بهبود نظام توزیع بنزین و نفت گاز، قانون وزارت نفت را مکلف کرده که تا پایان شهریور استفاده از کارت شخصی وسیله نقلیه، برای خودروهای بنزین سوز تا ۹۰ درصد و برای خودروهای گازوئیل سوز تا ۹۵ درصد پیاده‌سازی شود، ادامه داد: این بهبود نظام توزیع بنزین به خاطر این است که هنگامی که شخصی با کارت شخصی خودش سوختگیری می‌کند، عملا براساس فرآیندهای داده‌ای می‌توانیم متوجه شویم که در چه گروه‌های خودرویی، باید چه تمهیداتی را ببینیم، استفاده از کارت جایگاه که به صورت اضطراری فقط در داخل جایگاه‌ها قرار دارد، مشخص نمی‌کند که کدام خودرو سوختگیری کرده، بنابراین موضوع ساماندهی کارت‌های داخل جایگاه مطرح شد. جمع‌آوری کارت و این‌که جایگاهی کارت اضطراری یا کارت جایگاه نداشته باشد، امکان‌پذیر نیست، در شرایط اضطرار اگر مالک خودرویی کارت شخصی همراه خود نداشته باشد، موظف هستیم که به تعداد مناسب کارت در جایگاه قرار دهیم.

راه

مجوز ۲ سایت که به دلار بلیت هواپیما فروختند، لغو شد

در روزهای گذشته اسنادی مبنی بر فروش بلیت مسیرهای پروازی ایران در سایت‌های به‌ظاهر عراقی با قیمت‌های دلاری منتشر شد. آن هم در شرایطی که در همان مسیرهای پروازی، بلیتی با نرخ ریالی برای فروش وجود نداشت. سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری در این‌باره گفت: درپی تخلف فروش دلاری بلیت هواپیما، سایت‌های «الدلیل» و «تراول اکسین» لغو مجوز و مجوز فعالیت شرکت خدمات مسافرتی «وزین مهر اکسین» به مدت یک ماه تعلیق شد. جعفر یازرلو توضیح داد: در ادامه تخلف فروش دلاری سایت‌های ایرانی با نام‌های عربی، شرکت وزین مهر اکسین، یک ماه تعلیق شد و در مدت تعلیق یک ماه، در صورتی که اقدام به فروش بلیت هواپیما کند، لغو مجوز دائمی خواهد شد. وی گفت: دو تارنمای الدلیل و تراول اکسین هم که زیرنظر وزین اقدام به تخلف در فروش دلاری بلیت هواپیما داشتند، مسدود شدند. سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری تصریح کرد: در صورت تخلف مبنی بر تغییر دامنه سایت وزین مهر اکسین، این موضوع به دادستانی گوشزد شده و دادستانی با این تخلف احتمالی برخورد قضایی خواهد کرد.

یازرلو متذکر شد: به هیچ عنوان نمایش، عرضه، انتشار و فروش بلیت هواپیما خارج از نرخنامه اعلامی سازمان قانونی نیست. به مسافران عزیز توصیه می‌شود که موضوعات این چنینی را در سایت سازمان ثبت شکایت و گزارش کنند.